

ÉLETTÜNK

LI. évf. 5. szám (51. Jg. Nr. 5.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2019. május

VIZET MINDENKINEK!

Ez évben is március 22-én ünnepeltük a Víz világnapját. Idén az esemény szlogenje: **Vízet mindenkinek!** Ez a jelszó pontosan érzékelteti, milyen nagy kihívás ma a világban, hogy minden egyes ember számára elérhető legyen a víz. A világnapra a pápa üzenetet tett közzé. Ebben hangsúlyozza, **hogy a vízhez való hozzáférés alapvető emberi jog, amelyet tiszteletben kell tartani, mert a személyek élete és méltósága forog kockán.**

Az ENSZ által meghirdetett világnapra írt üzenetében a pápa a „Vízet mindenkinek: senkit ne hagyjunk hátra” témával foglalkozik. Március 22-i tweetjében is a vízre hívja fel a figyelmet: „Mondjunk köszönetet Istennek víz nővérünkért, ezért a nagyon egyszerű és értékes elemért, és kötelezzük el magunkat, hogy mindenkinek legyen hozzáférése a vízhez”.

A Föld szárazsága újabb régiókra terjed ki, ahol a lakosság egyre inkább szenved a fogyasztásra alkalmas vízforrások hiánya miatt. Senkit ne hagyjunk hátra! – kéri a pápa. Ez annyit jelent, hogy elkötelezzük magunkat ennek az igazságtalanságnak a felszámolására. Közös összefogásra van szükség a közös keresésében és abban, hogy a másikon egy konkrét arcot lássunk. Csak így rendelkeznek majd a megfelelő intézkedések a találkozás izével és azzal a képességgel, hogy választ adjanak erre az igazságtalanságra.

Az, hogy ne hagyjunk senkit hátra, azt is jelenti, hogy konkrét tényekkel válaszolunk a problémára: nemcsak karbantartani és javítani kell a víz-vezetékrendszereket, hanem be is kell fektetni a jövőbe. A fiatal nemzedékeket a vízhez való hozzáféréssel kell nevelni. Ennek tudatosítása prioritás legyen egy olyan világban, amelyben mindent kiseléjtezünk, leértékelünk és ahol nem értjük meg a rendelkezésünkre álló erőforrások jelentőségét – mutat rá üzenetében a pápa. A fiatal nemzedékek – a Föld minden lakójával együtt – arra kaptak meghívást, hogy értékeljék és védelmezzék a vizet. Ez a feladat azzal kezdődik, hogy tudatára ébredünk: vannak olyan személyek, akik elszenvedik a klímaváltozás elkerülhetetlen következményeit és vannak olyanok, akik áldozatul esnek a víz kihasználásának és szennyezésének. Ez a nevelési kihívás új felfogást alakít ki a vízzel kapcsolatban, hogy a következő nemzedékeket a Föld erőforrásainak értékelésére és szeretetére tanítja.

Mindannyian a jövő építői vagyunk – emlékeztet a pápa. A nemzetközi közösség befektet Földünk jövőjébe. Ferenc pápa olyan finanszírozási tervek kidolgozását szorgalmazza, amelyek hosszútávú vízprojekteket is magukba foglalnak. Ez az elkötelezettség vezet majd el oda, hogy átalakuljon az a szemlélet, amely a vizet pusztán árucikknek tekinti, amelyet kizárólag a piac törvényei szabályoznak.

Vatikáni Rádió

Nepomuki Szent János
Ünnepe: május 16.

Közép-Európában sok hídon látható az a többnyire barokk kiképzésű szobor, amely egy papot ábrázol, mutatóját ajkára téve, mintegy csendre intve magát és másokat. A hidak szentje s a gyónási titok vértanúja ő: Nepomuki János. Közép-Európa legismertebb szentjei közé tartozik.

A legenda elmondja, hogy Wolflin János a kicsiny Pomuk (ma Napomuk) helységben született, Dél-Csehországban. Jogi tanulmányainak befejezése után – annak ellenére, hogy szegény szülőktől származott – gyorsan haladt fölfelé az egyházi ranglétrán. Mint egyházi méltóságot és jelentős szónokot egész Prága ismerte és szerette. IV. Vencel király felesége őt választotta gyóntatójává. A király kezdetben igazságos és jóakarátú uralkodó volt, de egy sikertelen mérgezési kísérlet után bizalmatlanná és agresszívvé vált. Meg akarta tudni, mit gyónt a felesége. Mivel azonban János nem volt hajlandó megmondani, megkínóztatta és a Moldva folyóba dobatta. Egy csodás fényjelenség jelezte a királynénak, hol keressék a holttestet. Egy másik változat szerint a Moldva leapadt annyira, hogy megtalálhassák. Halálának éve 1383. A prágai Szent Vid-székesegyházban temették el.

A legenda elbeszéli még, hogy kénytelenek voltak sírját ráccsal elkeríteni, mert aki tisztesítetlen szándékkal lépett síremlékéhez, azt Isten súlyos büntetése érte. Szenttéavatási eljárását már a 16. században elkezdték, de csak 1729-ben fejezték be, miután az ereklyék tisztelete a huszita mozgalom és a harmincéves háború ellenére is egyre nőtt. Nem sokkal a szentté avatás után megtalálták a vatikáni levéltárban az akkori érseknek, Jentzenstein (vagy Jenstein) Jánosnak egy iratát, aki 1381–1396 között ült Prága érseki trónján. Panasziat ez Vencel király ellen. Felsorolja részben az Egyház jogait, részben az érsek birtokát és személyét illető túlkapásait. Felrója neki ezenkívül, hogy 1393-ban megkínóztatta és a Moldvába fojtatta általános helynökét, Nepomuki Jánost. A gyilkosság oka egyházi jogokkal kapcsolatos nézeteltérés volt.

(Folytatás a 2. oldalon)

MÁRIA, MÁRIA, SZÉP VIRÁGSZÁL

Írta: Kránitz Mihály

A legszebb hónap kezdetén Máriára, Jézus Édesanyjára emeljük tekintetünket. A természet virágba borul, megragadóak a színek, az illatok és a növények bősége szemgyönyörködtető. Ha a teremtett világ szépségeiből Istenre is képesek vagyunk következtetni, akkor az Istenszülő is valamiképpen bele van írva a természetbe, mint üzenet. A keresztény vallásosság azért kapcsolta a május hónaphoz a Mária-dicsőítést, mert a természet megújulása tükrözi mindazt az újat, ami Máriával megjelent.

Május hónapban, talán jobban, mint az egyházi és liturgikus év más ünnepein vagy szakaszában, hosszabban tudunk elidőzni a Szűzanya személyénél, amihez nagymértékben hozzásegít minket a virágos hónap hosszan tartó és kedvező megnyilvánulása, melynek során lélekben felemelkedhetünk abba a magasságba, ahol Mária jelenleg is tartózkodik, megdicsőülve a mennyben, és készen arra, hogy rajtunk segítsen. Az ő személyében nem esül és válik csodálatosan széppé az emberi hivatás, amely már felismerte, hogy csakis az Istennek kimondott igen útját járva lehetünk igazán boldogok.

Mennyi minden akadályozza ugyanakkor a velünk kapcsolatos isteni terv megvalósulását itt a Földön. Mily sok dolog elterelheti a figyelmünket, hogy a végső cél szemszögéből kiformált magatartással éljük életünket, és ne feledkezzünk el a mi legközelebb álló közbenjárónkról, aki nemcsak Jézus anyja, hanem a mi anyánk is.

Az Egyház most még odaadóbb szeretettel tekint a Boldogságos Szűz Máriára, mert az ő személyében már elérkezett a tökéletességre. Ő ugyanis az Egyház anyja. Nem véletlenül rendelte el Ferenc pápa, hogy pünkösdhétfő ezentúl az egész Egyház számára ünnep legyen, amikor Máriát mint az Egyház anyját köszönhetjük. Ő már eljutott arra az álla-

potra, ahova bennünket is hív az Úr: „Legyetek tökéletesek, amint mennyei Atyátok tökéletes.” (Mt 5,48) A keresztények még csak törekszenek a bűn legyőzésére és az életszentségben való növekedésre, de azért figyelnek Máriára, mert benne az Egyház már egészen szent.

Most akár a loretói litánia segítségével megcsodálhatjuk azokat az elnevezéseket, amelyekkel az Egyház illette szent és szeplőtelen példaképét. Egy titokzatos csodának vagyunk így a megtapasztalói, ha elmélyedünk a Szűzanya misztériumában, és rácsodálkozunk Isten jóságára és szeretetére, aki Máriát nemcsak Fiának anyjává választotta, hanem ő valóban anyja Krisztus „tagjainak”, mivel szeretetével közreműködött, hogy hívők szülessenek az Egyházban, akik tagjai a Főnek.

A Boldogságos Szent Szűz elvitathatatlan egységben van Krisztussal, és ő nemcsak teljes életútján kísérte el Fiát, kezdve a szűzi fogantatás idejétől, hanem mintegy a hit záradokútján járva egészen a keresztfáig vállalta a vele való összetartozás hűségét. Még a szenvedésben is egygyé forrt Egyszülöttével, akinek áldozatához a kereszt alatt anyai érzelmeivel csatlakozott, s épp ezáltal nyerte el Fia megbízását, hogy Jánosban valamennyi – és mai – tanítványának anyja legyen: „Asszony, íme a te fiad!” (Jn 19,26–27)

(Folytatás a 4. oldalon)

A MÁRCIUSI HŐSÖKRE EMLÉKEZTEK A MÜNCHENI MAGYAROK

„Szívünkben hevesen dobognak a harcos ősök. Lelkünkben még ma is éltek, márciusi hősök” – Kántor B. Péter versének soraival vette kezdetét a Münchenben és környékén élő magyarok az 1848/49-es forradalom és szabadságharc alkalmából rendezett megemlékezése március 16-án, szombaton. Az ünnepségnek idén rendhagyó módon Magyarország Müncheni Főkonzulátusának impozáns díszterme adott otthont.

A forradalmi napok emlékét a müncheni Magyar Katolikus Egyházközség tagjai idézték fel egy ünnepi műsor keretében, melyet lázas készülődés előzött meg. Az egyházközség húsz gyermeke és felnőtt tagjai magyar népviseletbe öltözve várták a Konzulátusra érkező ünneplő közönséget. A megemlékezést Szarvas Erzsébet lelkipásztori munkatárs nyitotta meg. Bevezető gondolataiban kiemelte, hogy az 1848/49-es forradalom és szabadságharc a magyar történelem egyik legfontosabb eseménysorozata volt, mert ekkor markáns módon mutatkozott meg népünk összetartó ereje, nemzetudata és szabadságszeretete.

A jelenlévőket a megemlékezés meghívott vendége, Szalay-Bobrovniczky Vince, civil és társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár is köszöntötte. Beszédében kiemelte elődeink

Minden korosztály együtt ünnepelt

egységben rejlő erejét és bátorságát. '48 hősei komoly örökséget hagytak ránk, mely felelősséget ró ránk. Továbbá buzdított minket, hogy ezen az ünnepen különösen is tekintsünk a „lánglelkű Petőfire”, a „tettekre kész Kossuthra” és a „bölcs Széchenyire”, cselekvéseinkhez pedig merítsünk erőt az ő példájukból.

(Folytatás az 5. oldalon)

ÉGRE NÉZŐ, FÖLDÖN JÁRÓ EMBEREK

Abban az időben: Jézus megjelent a Tizenegynek, és így szólt hozzájuk: „Menjete el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek. Aki hisz és megkeresztelkedik, az üdvözülni fog, aki nem hisz, az elkárhozik...” Az Úr Jézus, miután ezeket elmondta nekik, felvétetett a mennybe, és helyet foglalt az Isten jobbán. Ők pedig elmentek, és mindenütt hirdették az evangéliumot. Az Úr együtt munkálkodott velük, és az igehirdetést megerősítette a jelek által, amelyek kísérték őket. (Mk 16,15–20)

Egy alkalommal, amikor együtt voltak, meghagyta nekik, hogy ne távozzanak el Jeruzsálemből, hanem várjanak az Atya ígéretére (...) Akkor megkérdezték tőle: „Uram, tehát mostanában állítod helyre Izrael országát?” Ő azonban így válaszolt: „Az Atya saját tetszése határozta meg a megfelelő időpontot, nem rátok tartozik ennek ismerete. De amikor a Szentlélek leszáll rátok, erőben részesültök, úgyhogy tanúságot tesztek majd rólam Jeruzsálemben, meg egész Júdeában és Szamariában, sőt egészen a föld végső határáig.” E szavak után szemük láttára felemelkedett, és felhő takarta el őt szemük elől. Miközben feszülten figyelték, hogyan emelkedik az égbe, egyszerre két férfi állt meg mellettük fehér ruhába öltözve, és megszólította őket: „Galileai férfiak! Miért álltok itt égbe emelt tekintettel? Ez a Jézus, aki közületek az égbe emelkedett, úgy jön el ismét, ahogyan most szemetek láttára a mennybe ment.” (ApCsel 1,1–11)

Ezeket olvasva elgondolkozhatunk azon, vajon mi játszódott le az apostolok fejében közvetlenül Jézus mennybemenetele előtt. Jézus már három éve tanította őket, és ők még most is azt várták, hogy állítsa helyre Izrael országát. Az Úr Jézus valóban sokszor tanított az Isten országáról, de hasonlatai mind arról szólnak, hogy ez az Isten országa ugyan itt kezd épülni és növekedni a földön, kiteljesedni azonban csak az örök életben fog. Amikor Pilátus kérdőre vonta Jézust: „Te vagy a zsidók királya?” Ő így válaszolt: „Az én országom nem e világból való. Ha e világból volna országom, harcra kelnék szolgáim, hogy a zsidók kezére ne kerüljek. Az én országom azonban nem innen való.” Pilátus Jézus szavaiból meggyőződhetett arról, hogy Jézus királysága semmiféle földi hatalmat nem veszélyeztet, a főtanács tagjai ennek ellenére féltették az evangélium hatalmát, az egész sarolták Pilátust, hogy ítélje halálra Jézust. (Vö. Jn 18,33–40)

Az apostolokat az angyalok szavai kezdték kijózanítani, hogy térjenek vissza Jeruzsálembe. Sok mindent nem értettek meg, de egymás közt beszélgetve elgondolkozhattak Jézus szavain, amit

az utolsó vacsora végén mondott: „Ne nyugtalankodjék szívetek! Higyetek az Istenben, és bennem is higgyetek. Atyám házában sok hely van, ha nem úgy volna, megmondtam volna, hiszen azért megyek, hogy helyet készítsek nektek. Ha aztán elmentem, és helyet készítettem már, ismét eljövök, és magammal viszlek titeket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok.” (Jn 14,1–3) Végül csak a Szentlélek kiáradó kegyelme értette meg velük, mit is akart az Úr Jézus.

Urunk mennybemenetele (Dosso Dossi festménye, XVI. század)

Az Apostolok Cselekedeteinek könyvét olvasva ismerhetjük fel a Szentlélek kegyelmének megdöbbentő hatásait. Az addig értetlen apostolok most már értik Jézus szavait, és visszaemlékezve tanítására már tudják, hogy hogyan kell Jézus örömhírét hirdetni, mit kell tanítaniuk mindarról, amit Jézus mondott és tett.

A Szentlélek kegyelmének hatása, hogy a félnék apostolok, akik még Jézus feltámadása után is bezárkóztak, most bátor hitvallók lettek, akiknek hiába tiltotta meg a főtanács, hogy Jézusról beszéljenek. Ők minden tilalom ellenére kiálltak a nép elé és tanítottak, és amikor ezért ismételen nemcsak felelősségre

vonták, hanem még meg is botoztatták őket, akkor még bátrabban hirdették az evangéliumot. (Vö. ApCsel 5,17–42)

Akik az apostolokat és a tanítványokat addig is ismerték, megláthatják rajtuk ezt a változást. Az evilági, földhöz ragadt gondolkodású emberek égre néző, de földön járó emberek lettek. Többé nem éltek álomvilágban, hiszen tudták, hogy üldözni és rágalmozni fogják őket. Ezért írta Péter apostol levelében: „Vajon ki árthat nektek, ha buzgók vagytok a jóban? Még ha szenvednetek kell is az igazságért, boldogok vagytok. Ne rettegjetek tőlük, s ne riadozzatok, hanem szentül őrizzeteke szívetekben az Úr Krisztust. Mindig álljatok készen arra, hogy megfeleljete mindenkinek, aki reménységekre kérdezőre von titeket.

De ezt szerényen, tisztességtudóan, jó lelkiismerettel tegyeteke, hogy akik Krisztusban való tisztességes életeteket becsméri, rágalmaikkal szégyent valljanak. Jobb ugyanis, hogy az ember jócselekedeteiért szenvedjen, ha ez Isten akarata, mint hogy gonoszágáért.” (1Pét 3,13–17) Erre a kintásra buzdította Pál apostol is a megtért híveket, hogy tartsanak ki a hitben, mert „sok viszontagságon át kell bemennünk az Isten országába.” (ApCsel 14,23)

A Szentlélek kegyelmének hatása, hogy az üldözések ellenére az Úrban hívó férfiak és nők sokasága néhány hét alatt több ezerre növekedett Jeruzsálemben, sőt a papok közül is tömegesen hódoltak meg a hitnek. (Vö. ApCsel 6,7)

Amint az Úr Jézus mennybemenetele előtt megparancsolta apostolainak, ők elindultak, hogy minden népnek hirdessék Jézus örömhírét. Ezért alapította az Úr Jézus az Egyházat, hogy Isten országát terjesztve az örök üdvösségre vezesse az embereket. Jézus megbízása, hogy követői az evangéliumot hirdelve terjesszék Isten országát, nemcsak apostolainak szólt, hanem Egyháza minden tagjának, így nekünk is. Nekünk is feladatunk, hogy szavainkkal, tanúságtevő keresztény életünkkel Jézus örömhírét hirdetői, minden embert üdvözítő művének részesei legyünk. Ahogy az apostolok együttműködtek a Szentlélek kegyelmével, úgy kell nekünk is, mindnyájunknak együttműködni Vele. Az evangéliumot hirdető nem agitátoroknak kell lennünk, hanem Jézus szeretete közvetítőinek, hogy minél több ember ismerje meg az örömhírt, térjen meg, lépjen be Isten országába, és induljon el az örök üdvösségre vezető úton.

Rédly Elemér

NEPOMUKI...

(Folytatás az 1. oldalról)

Az általános helynök az érsek megbízásából, a király kifejezett akarata ellenére, jóváhagyta Kladrub kolostorában egy új apát megválasztását.

Nepomuki Jánost, az egyházjog doktorát és később az érsek általános helynökét 1372 óta számos prágai forrás emlegeti. Kínzását és halálát, amelyet a király haragja okozott (aki állítólag még kínzásában is részt vett), nemcsak Jentzenstein levele említi. Megtalálható más forrásokban is, amelyek hamarosan az események után keletkeztek. Itt sehol sincs szó arról, hogy a szerencsétlen prelátus a királyné gyóntatója lett volna. E források szerint inkább az Egyház jogaiért halt vértanúhalált. Am az említett panaszos irat az érseket minden aszkézise és személyes jámborsága mellett olyan embernek jellemzi, akit nagyon, sőt túlságosan foglalkoztatott az Egyház anyagi jóléte és saját tulajdona. Attól sem riadt vissza, hogy a földi érdekek megvédésére minden fontolgatás nélkül alkalmazza az egyházi átkot. Innen nézve Nepomuki János megöletése fölháborító ugyan, de nem föltétlenül az

Isten dicsőségét szolgáló vértanúság. 19. és 20. századi történészek, akik megkísérelték az ügyet földeríteni, attól sem riadtak vissza, hogy jámbor csalásról beszéljenek.

Nem valószínű az a föltételezés, hogy egyszerre két hasonló nevű ember élt volna Prágában, s hogy közülük az egyiket mint a királyné gyóntatóját 1383-ban, a másikat pedig mint az érsek helynökét éppen tíz év múlva megölték. (...) Ezért ma általában abból a föltételezésből indulnak ki, hogy csak egyetlen Nepomuki János volt, aki a prágai érsek helynökéként ismételen összeütközésbe került Vencel királlyal és tanácsosaival. Végül az említett viszály miatt megölték. Nincs azonban magyarázat arra, hogyan lett a helynökéből a királyné gyóntatója. A legendának ezt a lényeges részét sokan egyszerűen figyelmen kívül hagyják.

A történelmi kutatásnak ez a legújabb állásfoglalása azonban mellőz egy fontos utalást, amely a legenda keletkezését sokkal közelebb viszi a történelmi tényekhez, mint azt először vélték. Thomas Ebendorfer von Haselbach többször volt a bécsi egyetem rektora, és az első humanisták közt tartják számon. Ez a tudós így ír Császárkronikájában: „Vencel

a felesége gyóntatóját, Jánost, a teológia magiszterét is a Moldvába fojtatta. Egyrészt azért, mert János kijelentette, hogy csak az méltó a király névre, aki jól kormányoz, másrészt azért, mert állítólag nem akarta megszegni a gyónási titkot.” Ebendorfer bizonyíthatóan hosszabb időt töltött Prágában 1433-ban, mindössze negyven évvel a történet után. Ebben az időben is tudták tehát, hogy Nepomuki a király haragját vonta magára, mert szemrehányást tett neki kormányzása miatt. De ezenkívül élt a gyanú, hogy a királyné gyóntatójaként nem akarta megsérteni a gyónási titkot.

Az a vallásos mozgalom, amely Husz János föllépése óta terjedt cseh földön, szintén hozzájárulhatott Nepomuki Szent János tiszteletének kialakulásához. Mert Vencel és második felesége, Zsófia, támogatta az újító Huszt. Ezért többen azt állítják, hogy Nepomuki tiszteletét és szentté avatását úgy kell tekintenünk, mint tudatos támadást a huszitizmus ellen.

A tudósok vitaközösa ellenére Nepomuki János szobra még mindig ott áll a prágai Károly-hídon és sok egyéb helyen. Ujját ajkára illesztve megörzi saját titkát is.

(Szentek élete)

IMASZÁNDÉK

Májusra

Az Egyházért Afrikában: Imádkozzunk az afrikai Egyházért, hogy elkötelezett tagjain keresztül az egész kontinens váljon Afrika népei között, és a remény jele lehessen e földrész számára.

Ferenc pápa 2015. február 7-én a Konzisztórium-teremben fogadta az afrikai és madagaszkári püspöki konferenciák római szimpóziumának húsz tagját.

A fiatalok, a család, a szegények és a betegek az afrikai egyház súlypontjai – hangsúlyozta a pápa a találkozón.

A II. Vatikáni Zsinat nyomán született, az afrikai helyi egyházak szolgálatában álló intézmény a fekete földrészt ért újabb kihívásokra keres választ. A Szent-Atya a kihívások között hangsúlyozta a szegények szolgálatát, erre buzdította a püspököket. „Ez az út megkívánja, hogy a főpásztorok maradjanak mentesek minden nagyvilági és politikai aggodalomtól, erősítsék meg a pápával fennálló kapcsolatukat, főként az apostoli nunciaturák szolgálatán keresztül” – emelte ki a találkozón a pápa.

A fiatal nemzedékeknek szüksége van a tanúságtételekre – hangsúlyozta a pápa –, hiszen a jövő fiatalok kezében van és az ő hivatásuk, hogy megvédjék a kontinenst az új és gátlástalan gyarmatosítástól, mely a sikerre, a gazdagságra, a minden áron való hatalomra, továbbá a fundamentalizmusra és a vallások eltorzult használatára tör. E kihívások leküzdésének leghatékonyabb útja a nevelés területén történő befektetés. A nevelés egyúttal eszköze lehet az erőszak legyőzésének is. Ehhez mindenképp egy nevelési tervet elkészítése szükséges, mely a fiatalokat megtanítja a kritikus gondolkodásra és az értékekben való gazdagodás útjára. Ebben a nevelési folyamatban jelentős eszközt képez az iskolák pasztorális gondozása.

Második nagy témaként a pápa a családoknak Afrikában zajló szétmorzsolódásáról beszélt. Hangsúlyozta: ennek kivédésére családokat segítő kezdeményezéseket kell tennie az Egyháznak. E téren az afrikai Egyház eddig is nagyon sokat tett, az idősek, a gyermekek, a betegek, közöttük is a fogyatékkal élők megsegítése érdekében.

Ferenc pápa elismerő szavakkal szólt arról az óriási erőfeszítésről, melyet a szeretetszolgálat terén végez az afrikai Egyház, különös tekintettel az ebola vírus sújtotta térségekre, az ott működő egyházi intézményekre és kórházakra. „Számos afrikai misszionárius áldozta nagylelkűen az életét, mikor a betegek mellett maradtak. Ez a mi követendő utunk, melyen megújított apostoli lelkülettel kell továbbra is járnunk! – buzdította a Szentatyát. – Ez a hatalmas munka mindenkitől, papoktól, szerzetesektől, szerzetesnővérektől, világi munkatársaktól egyaránt megköveteli a megtérést, a benső átalakulást, a megtisztult folyamatát.”

A pápa végül a Szűzanya közbenjárását kérte az egész afrikai kontinensért. Ferenc pápának az afrikai püspökök szimpóziumán elmondott beszédéből, 2015. február 7.

*

A keresztények afrikai jelenlétével kapcsolatban Sarah baboros Ferenc pápa 2015-ös afrikai apostoli látogatása előtt hangsúlyozta: „Abban a kegyelemben részesültünk, hogy napjainkban az afrikai kontinens a legnyitottabb a kereszténység előtt. A 20. század elején kétféle katolikus élt Afrikában, mára 200 millió a számuk. A fejlődés folytatódik, vannak hivatások, az óriási szegénység és a betegségek ellenére”.

(VR)

ÁLLAMI KITÜNTETÉST KAPOTT NEMESHEGYI PÉTER SJ

A kereszténység értékeinek hiteles felmutatásáért, példamutató missziós tevékenységéért, a magyar–japán kapcsolatok elmélyítéséért, nemzedékeket nevelő és oktató lelkipásztori munkájáért a Magyar Érdemrend Tisztikeresztje kitüntetést kapta március 12-én Nemeshegyi Péter SJ. Az elismerést Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes adta át. A jelenlévők szerint a legnagyobb tapsot Péter bácsi kapta.

Pap, tudós és tanár

Nemeshegyi Péter középiskolai tanulmányait Budapesten a Fasori Evangélikus Gimnáziumban végezte. Ezután a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetemen jogtudományi diplomát, majd doktorátust szerzett. Kezdetben banktisztviselőként dolgozott, de egyre inkább egyházi, illetve cserkész-közösségek vezetésére érzett küldetést. Hamarosan a lelkipásztori hivatástudat is megszületett benne, és 1944-ben jelentkezett a hívősvölgyi jezsuita noviciátusba. Miután felvételt nyert, itt kezdte meg rendi tanulmányait, filozófiát pedig Szegeden tanult.

Mivel a negyvenes évek végére az egyházüldözés kezdetét vette Magyarországon, és a jezsuita rendet betiltották, előljárói azt javasolták neki és társainak, szökjenek külföldre, hogy ott folytassák készületüket.

Nemeshegyi Péter először az ausztriai Innsbruckba került, itt fejezte be filozófiai tanulmányait; innen Rómába ment, ahol 1952-ben pappá szentelték, a Pápai Gergely Egyetemen teológiai doktorátust szerzett, majd kérésére a rend általános rendfőnöke Japánba küldte misszionáriusnak.

Ötvennapnyi hajóút után 1956-ban érkezett meg Japánba, és itt, valamint Vietnámban, Koreában és a Fülöp-szigeteken szolgált egészen 1993-ig. A tokiói Sophia Egyetemen teológiát, patrisztikát tanított, hat évig az intézmény hittudományi karának dékánjaként tevékenykedett, s e minőségében sokat tett a katolikus tanítás inkulturációjáért, valamint a japán teológiai és liturgikus nyelv kialakításáért. Felügyelte a Szentírás és az egyházatyák műveinek japán fordításait, közel két tucat könyvet és számtalan tanulmányt írt japánul, 1969 és 1974 között a Nemzetközi

Teológiai Bizottság VI. Pál pápa által kinevezett tagja volt, s ugyancsak kivette részét a Japán Keresztény Tudós Társaság és a Japán Cusanus Társaság munkájában.

Ő indította útjára a helyi katolikus lexikonsorozat, japán nyelvű teológiai folyóiratot szerkesztett, és széleskörű műveltségét kamatoztatva Mozart zenéjének üzenetéről is egyetemi kurzusokat tartott. Emellett lelkigyakorlatokat adott, valamint – tudatosan támaszkodva a magyar és a japán lelki alkat közti párhuzamokra – hirdette Isten igéjét, aminek köszönhetően közel félezer japán felnőtt az ő vezetésével jutott el a keresztény hitre.

Külföldi tevékenysége során sem feledkezett meg a magyar Egyházzól: a teológiai könyvkiadás korlátozottsága miatt különösen nagy értéket jelentettek itthon élő honfitársai számára a Teológiai Kiskönyvtár sorozatban megjelent alapvető munkái, valamint az emigrációban szerkesztett teológiai folyóiratok számára írt cikkei.

A jezsuiták általános rendfőnöke aztán 1993-ban Magyarországra küldte – miként Nemeshegyi Péter fogalmazott: „misszióba”, hogy segítsen a Katolikus Egyház újraépítésében.

Tanított az Apor Vilmos Tanítóképző Főiskolán Zsámbékon, majd Vácot, a Szegedi Hittudományi Főiskolán, a budapesti Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán és a Károli Gáspár Református Egyetemen. Szülőhazájában ugyancsak számos lelkigyakorlatot, előadást tartott, és idehaza is több könyve jelent meg.

Noha Nemeshegyi Péter 2016-tól a budapesti Farkas Edit Szeretothon lakója, vasárnap délelőttöként a Mária utcai Jézus Szíve templomban prédikál, és a mai napig ő lektorálja a jezsuiták A Szív című havilapjának cikkei, értékes megjegyzéseivel segítve a szerkesztőség munkáját. Amikor pedig 2015-ben átvette a Magyar Örökség-díjat, laudációjában Várnaai Jakab ferences szerzetes, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola rektora így jellemezte:

„Egy magyar pap, tudós és tanár, akit nemzedékek hálája kísér nagy tisztelettel Japánban és Magyarországon egyaránt.”

Jézus Társasága Magyarországi Rendtartománya

TÖRTÉNELMI MEGEMLÉKEZÉS A SZICÍLIAI MAGYAR KÖZÖSSÉGBEN

A szicíliai Catania magyar katolikus közössége nagyböjt első vasárnapján, március 10-én Vittoriában tartotta idei első szentmiséjét, amit Németh László olaszországi magyar főlelkész mutatott be. A szentmisén számos magyar hívő vett részt, akik Szicília több városából érkeztek.

A résztvevők megtekintették a vittoriái olasz–magyar történelmi múzeumot (Museo Storico Italo-Ungherese), amelyet a budapesti Hadtörténelmi Múzeum segítségével rendeztek be az I. világháborús hadifogolytábor területén, amelynek fennmaradt egy barakkja.

A hívek többek között Arcirealéból, Cataniából, Belpassóból, Ragusából, Siracusából, és még Palermóból is érkeztek a szentmisére. Többségük olasz–magyar vegyes házasságban él.

A résztvevők imádkoztak a közelgő március 15-i nemzeti ünnep alkalmából hazánkért, valamint Ferenc pápáért, megválasztásának közeli évfordulója (március 13.) alkalmából és csíksomlyói látogatásáért.

A résztvevők kisebb csoportja ellátogatott a helyi temetőbe, ahol felkeresték az osztrák–magyar hadifogolytáborban elhunytak kápolnáját, amelyet nagyrészt magyarok adományából építettek 1927-ben, és 2017-ben újították fel. (A helyreállítás során nyolcvan magyar katona maradványait azonosították, és előkerült huszonhárom névtáblával ellátott földi maradvány is. A felújított kápolna felavatásán 2017 júniusában részt vett Bíró László táborigazgató püspök is.)

A kelet-szicíliai magyar közösség szentmiséje a nagyböjti közös készület mellett az olaszországi magyar emlékek ápolását is szolgálta.

Olaszországi Magyar Főlelkészség

MEGKEZDŐDÖTT ESTERHÁZY JÁNOS BOLDOGGÁ AVATÁSI PERE

Cserhádi Ferenc püspök mutatott be szentmisét Krakkóban

A krakkói érsekség kápolnájában bemutatott ünnepi szentmisével március 25-én megkezdődött gróf Esterházy János boldoggá avatási pere. A szentmisét Cserhádi Ferenc, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspöke mutatta be Esterházy János boldoggá avatásáért és az élethagyatékához fűződő négy nemzet – csehek, lengyelek, szlovákok és magyarok – közötti megbékélésért – számolt be Soltész Miklós államtitkár.

Az államtitkár közölte: a szertartásra a lengyel és a magyar egyházi személyek mellett csehek és szlovák lelkipásztorok és hívek is megérkeztek, jelen voltak Esterházy János rokonai, köztük lánya, Malfatti Esterházy Alíz is.

Cserhádi Ferenc esztergom-budapesti segédpüspök szentbeszédéből közlünk részleteket az alábbiakban:

„(...) Esterházy János (...) kemény árat fizetett a Krisztussal való együttműködésért, keresztény tanúságáért és helytállásáért, Isten népének igaz ügyéért és ennek szolgálatában. Isten szolgájának küzdelmét és végzetes sorát látva, feltör bennünk a kérdés: Hát hogyan engedheti meg mindezt az Isten?! Egyáltalán van-e értelme vérünket ontani másokért, feláldozni életünket? Mi értelme az önfeláldozásnak, a másokért vállalt halálnak? Mi értelme életünk árán is küzdeni Istenért, hazáért, szabadságért; áldozatot vállalni egy eszméért, hitünkért, hivatásunkért, szerelmünkért, gyermekeinkért, népünkért, a jobb jövőért? Érdemes-e másokért élni, esetleg meghalni?

A kérdés egyáltalán nem új keletű, már az ókori görögöket is foglalkoztatta. Euripidész a Kr. e. V. században drámát írt róla Alkésztisz címmel. Gondolkodóinkat, íróinkat, költőinket sem hagyta érintetlenül. A kérdésekre nem könnyű válaszolni. A legtöbben arra a következtetésre jutottak, hogy vannak olyan erkölcsi parancsok és értékek, amelyek az életosztónál is drágábbak. Vannak értékek, amelyekért hősiességel fizetünk, mint Alkésztisz hitvese szerelméért a görög drámában. Petőfi számára ilyen érték a szabadság és a szerelem: »Szerelmemért feláldozom / Az életet, / Szabadságért feláldozom / Szerelmemet.« Jézus tanításában meg egyenesen ez áll: »Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért« (Jn 15,13). A keresztények ezért mindig is tisztelték a vértanúkat. Azt is tudták, hogy piros vérük a hulló vetőmag (Sanguis martyrum semen christianorum), amely bőséges termést hoz, és vérontás nélkül nincs megváltás (Sine sanguinis effusione non fit redemptio). Áldozatok nélkül nincs eredmény, nincs siker, nincs üdvösség.

De ugyanez elmondható nemzeti hőseinkről is, akik életüket áldozták embertársaikért: hazánkért és a magyar szabadságért. Tisztelettel emlékezünk rájuk. Megbecsüljük őket, mert vérük hullása nem volt hiába, sem 1848-ban, sem 1956-ban. Piros vérük vetőmaggá vált, és egy idő után szabadságot szerzett, elhozta a kikelet, a kibontakozás új lehetőségét; nekünk csak éppen élünk kell vele, őriznünk és ápolnunk kell a szent örökséget, akár komoly áldozatok árán is.

Esterházy János élete árán is vállalta a küzdelmet Istenért, Egyházért és népe szabadságáért. Az önfeláldozás mindig meghozza gyümölcsét, és okkal reméljük, hogy az ő vértanúsága is! Pál apostol még ennél is tovább megy. Azt mondja, hogy az önfeláldozó szeretet megnyitja az örök élet távlatát: »Az én véretem ugyanis nemsokára kiontják áldozatul, eltávozásom ideje közel van. A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, hitemet megtartottam. Készen vár az

Esterházy Jánosra emlékeztek Krakkóban

igazság győzelmi koszorúja, amelyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindenkinek, aki örömmel várja eljövételét« (2Tim 4,6–8).

Esterházy János sokat szenvedett keresztény meggyőződéséért; Isten- és emberszeretetéért életével fizetett. A hitet megtartotta. Boldoggá avatási perének ünnepélyes megnyitóján tisztelettel emlékezünk példás keresztény tanúságára, helytállására és vértanúságára. Imádkozunk, hogy mielőbb elnyerje az igazság győzelmi koszorúját. Magyarok Nagyasszonya, könyörögj érettünk!”

A Vatikán 2018 novemberében engedélyezte Esterházy János boldoggá avatási eljárásának megindítását, amelyet a krakkói főegyházmegye fog lefolytatni. Januárban már megalakult a magyar, szlovák, lengyel és cseh szakértőkből álló történelemszabványbizottság, amelynek feladata a lengyel anyától 1901-ben született, Csehországban 1957-ben mártírhálált szenvedett felvidéki magyar politikus életének és munkásságának tanulmányozása és értékelése a per első, krakkói egyházmegyei szakaszában.

E szakaszról a per posztulátora, az Egerben lelkipásztori szolgálatot teljesítő Pawel Cebula lengyel minorita elmondta: a történelemszabványbizottság a továbbiakban összegyűjti és feldolgozza Esterházy írásos hagyatékát, elkészíti életrajzát. Ez nyújt majd alapanyagot a későbbiekben felállítandó teológiai bizottság munkájához, melynek eredményét majd a Szentzsákhoz továbbítják – közölte Cebula atya.

Fontosnak nevezte, hogy a boldoggá avatási perrel párhuzamosan fejlődjön a népek közötti, főleg a szlovák–magyar megbékélés. Jelképesnek tartotta, hogy Esterházy János együtt szenvedett szlovák fogolytársaival, közülük pedig Vasil' Hopko görögkatolikus püspök volt az, akinek karjaiban Esterházy elhunyt.

„Akadnak, akik Esterházyban csak politikust, tévedésre is képes embert látnak” – mondta a szerzetes. – A per során viszont azt vizsgálják, vajon igaz-e, amit sokan, elsősorban egykori fogolytársai állítanak, mégpedig hogy „ő egy szent ember volt, igazi tanúja Krisztusnak, aki az maradt a Gulágon, az maradt a börtönökben is” – fogalmazott a posztulátor.

Esterházy imádkozott ellenségeiért, valamint azért, hogy a közép-európai népek, amelyek „még vállalják a keresztény európai gyökereket, végre már fogjanak össze, különben elveszünk”. Ez az üzenet érvényes volt Esterházy életében, és ez az ő testamentuma a 21. században is” – hangsúlyozta Cebula atya.

MTI/ Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat

Gyerekeknek

BAJOR ÉS MAGYAR

Van egy gyönyörű kisváros Németországban, ahol a múltban és manapság is élnek magyarok – talán az Életünket is olvassák –, sőt, különleges kapcsolat fűzi Magyarországhoz. A város, mondhatjuk, Németország kapuja: ha Ausztria felől érkezik az utazó, itt lép be Németország területére. A festői környezet, három folyó találkozási pontja, a hangulatos utcák, terek, szép templomok egyaránt csalogatják a látogatókat. Ha teheted, kirándulj el szüleid ide, Passaubába – hiszen erről a bajorországi kisvárosról van szó.

Passaubának van egy magyarországi testvérvárosa, Veszprém, amelynek szintén évezredek történelme van. A királynék városának is nevezik, hiszen évszázadokig a veszprémi püspök koronázta meg a mindenkor magyar király feleségét. Legelőször első, szent királyunk, István hitvese fejére került Veszprémben a korona: ő volt Gizella bajor hercegnő, aki Szent István példás életű feleségévé, Szent Imre herceg édesanyjaként Egyházunk példaképei között van immár ezer éve. Ő építtette a veszprémi székesegyházat, kolostort alapított Veszprémben, Esztergomban. Fontos szerepet vállalt a kereszténység terjesztésében, adományokat juttatott el

templomoknak, támogatta az Egyházat. Fiának, Imrének halála után egyre inkább visszavonult, István halála után pedig már csakis Istennek élt.

De hogy kapcsolódik egymáshoz Passau és Veszprém? Gizella királyné, fia és férje halála után, négy évtizedes magyarországi életet követően, hamarosan visszatért hazájába, Bajorországba. Itt megvalósította fiatalkori tervét: Passauban belépett a bencés nővérek kolostorába, nem sokkal később pedig a az apácaközösség apátnője lett, ő vezette a kolostort egészen haláláig. Passauban hunyt el, sírja a kolostor templomában ma is népszerű zarándokhely, magyarok és bajorok körében egyaránt. Apátnőként használt keresztjét, a Gizella-keresztet pedig Münchenben őrzik.

Egyházunk ebben a hónapban, május 7-én emlékezik az első magyar királynéra, Boldog Gizellára. A veszprémi bazilikában és a budapesti Szent István-bazilikában is megtekinthető a szent életű királyné egy-egy ereklyéje. Májusban, a Szűzanya hónapjában és anyák napja közelében imádkozhatunk a magyar ifjak példaképének, Szent Imre hercegnek édesanyjához!

Kovács Péter

KIÁLLÍTÁS MÜNCHENBEN
A KERESZTÉNYÜLDÖZÉSÉRŐL

Münchenben, a magyar főkonzulátus kultúrtermében kiállítás nyílt a keresztények üldözéséről a Közel-Keleten. A kiállítás megrendezéséből a bajorországi kormánypárthoz, a Keresztényszociális Unióhoz közel álló Hanns-Seidel Alapítvány is kivette a részét. A tárlatot megnyitó beszédében Johannes Singhammer, a német törvényhozás korábbi alelnöke, hangsúlyozta, hogy világvizonylatban

Münchenbe érkezett a vándorkiállítás

a legnagyobb méretű üldözést a keresztények szenvedik el. A Közel-Kelet polgárháború sújtotta térségében, de Afrika és Ázsia több országában is naponta átlagosan tíz embert ölnek meg keresztény hitük miatt. Mint Johannes Singhammer elmondta, ez a téma alig szerepel a nemzetközi médiában, amely csak elszórvan tesz említést a kiváltképpen muszlim országokban történő keresztényüldözésről. Feltehetően ezzel függhet össze, hogy az egyéni sorsok és a kulturális örökség pusztítását bemutató tárlat megrendezése elől valamennyi

müncheni kiállítóterem elzárkózott, elutasító válaszukban azzal érveltek, hogy semmi esetre sem akarják megsérteni a bajor földön élő muszlimok érzékenységét. A Washingtont, New Yorkot és Rómát is megjárt vándorkiállítást eredetileg a Magyar Nemzeti Múzeum kurátorai fényképekből, tárgyakból valamint hivatalos statisztikákból állították össze, ezeket közvetlenül olyan személyektől és egyházi intézményektől kapták, amelyek magukon tapasztalták a rombolás és pusztítás nyomait.

Vincze András

AZ EURÓPAI KATOLIKUS OKTATÁS
KIHÍVÁSAI

Brüsszelben nemzetközi konferenciát tartott az európai katolikus oktatás kihívásairól a Katolikus Oktatás Európai Bizottsága (CEEC) március 14–15-én.

A kultúrák és vallások közötti párbeszéd a katolikus iskolákban – ez volt a témája a konferenciának, melyen csaknem százötvenen vettek részt, akik több mint húsz európai országból érkeztek. Az európai katolikus iskolák közössége kulturális és vallási összetételét tekintve sokszínűbbé vált az elmúlt időszakban, és erre a kihívásra a katolikus oktatásnak válaszolnia kell – indokolta a téma időszerűségét a kétnapos rendezvény megnyitóján Guy Selderslagh, a CEEC főtájtára.

A konferencia több előadásából is kiviláglott, hogy – a szekularizáció, a globalizáció és a migráció hatására –

számos nyugat-európai országban a katolikus iskolák diákjainak jelentős része nem katolikus. Muszlim szülők is szívesen küldik gyermeküket katolikus intézménybe, mert úgy vélik, hogy ott jobban tolerálják vallásukat, mint az állami iskolában. A vallásilag közömbös családokból érkező diákok és szüleik számára a katolikus iskola az első hely, ahol az Egyházzal kapcsolatba kerülnek.

Az előadók – teológusok, szociológusok és oktatásügyi szakemberek – elsősorban a kulturális és vallási párbeszéd fontosságára hívták fel a figyelmet. Jean-Marc Aveline marseille-i segédpüspök Ferenc pápát idézve hangsúlyozta: tanítani kell a párbeszéd kultúráját az iskolában.

CEEC

EURÓPA LASSAN ÖNGYILKOSSÁGOT
KÖVET EL

A Családok XIII. Világkongresszusa Veronában

Az észak-olaszországi Veronában rendezték meg március 29. és 31. között a Családok Világkongresszusát, amelynek második napján, szombaton előadást tartott Novák Katalin családtügyi államtitkár. A nemzetközi jelentőségű esemény célja, hogy elősegítse az együttműködést a vezetők, a szervezetek és a családok között a természetes család védelme érdekében, amely a társadalom szilárd és alapvető egysége. 2018-ban Moldovában a moldovai elnök, 2017-ben Budapesten a magyar miniszterelnök is részt vett a világkongresszuson.

Novák Katalin államtitkár a veronai kongresszusról nyilatkozva elmondta: „A megvitatott témák között szerepel, hogy miként jelennek meg ma a családi értékek és melyek azok a jelenségek, amelyek veszélyeztetik ezeket, illetve hogyan lehet ezekkel a jelenségekkel szemben hatékonyan fellépni. Az is felmerül, hogy az iskolákban, az oktatásban, a gyermekek tanításában hogyan lehet ezeket a családi értékeket jól közvetíteni. Van szó a házasságról is: mennyire népszerű és ha nem az, akkor miért nem; mennyire vesztette el számos országban a népszerűségét és hogyan lehet segíteni visszaadni a házasságnak azt a státuszt, amivel korábban rendelkezett; továbbá mitől jelent más típusú elköteleződést házasságban élni, mint házasságon kívül. Azzal a témával is foglalkoznak, hogy miként lehet az életet védeni és ezt megvalósítani a különböző területeken” – tájékoztatót a tanácskozásról Novák Katalin.

Előadásában Novák Katalin hangsúlyozta: „Európa lassan öngyilkosságot követ el, mert ha lemondunk a keresztény kultúránkról és ezzel párhuzamosan lemondunk arról, hogy segítsük az európai gyermekeknek a megszületését és az európai fiatalok családalapítási támogatását, akkor ez gyakorlatilag az önfeladáshoz, öngyilkossághoz vezető út. Mi magyarok, ezt nem nézzük tétlenül. (...)” – hívta fel a figyelmet Novák Katalin.

„Úgy látszik, hogy ez a magyar családpolitikai modell bejárta a világ nagy részét. Bár nem volt ez a célunk, mégis vezető szerepet értünk el a családtámogatások terén nemzetközi szinten is. Nagyon nagy figyelem irányul a magyar családpolitikára és mi igyekszünk Magyarország jó hírét vinni mindenhol, ahová lehetséges” – fogalmazott Novák Katalin.

A veronai kongresszuson nagyon nagy érdeklődés övezi a magyar családpolitikát. A résztvevők látják, hogy ilyen nincsen máshol. „Ez az ennyire összetett, kilenc éve következetesen folytatott családpolitika, amely az élet minden területén megjelenik, nem jellemző más országokban” – jelentette ki az államtitkár.

Novák Katalin az interjúban összehasonlította a magyar és az olasz helyzetet. „A probléma Olaszországban is jelen van: drámaian csökkent a születések

száma több olasz városban, soha nem látott alacsony szintre jutott. Míg Magyarországon az elmúlt években 20%-kal nőtt a gyermekvállalási kedv, 20 éve nem látott szintre emelkedett, ugyanabban az időszakban Olaszországban 10%-kal csökkent ugyanez a mutató. Igaz ez a házasságkötésekre is: Magyarországon közel másfélszeresére nőtt a házasságkötések száma, Olaszországban ugyanebben a periódusban 12%-kal csökkent. A válások Magyarországon jelentősen csökkentek, Olaszországban viszont 70%-kal emelkedett a válások száma az elmúlt években. Tehát látszik az, hogy ellentétes folyamatok zajlanak és ez aggodalomra ad okot Olaszországban” – mutatott rá a családtügyi államtitkár.

Az európai helyzetet elemezve hangsúlyozta: „Norvégiában is soha nem látott alacsony szintre csökkent a termékenységi arány a legfrissebb adatok szerint. Európa minden országában is hasonló a helyzet. Ma már nincs egyetlen európai ország sem, amely képes lenne akár csak az önfenntartásra, ahol elegendő gyermek születne ahhoz, hogy legalább annyian maradjanak, amennyien vannak, nem beszélve arról, ha fiatalodni szeretnének.”

„A Családok Világkongresszusának van egy olyan üzenete is, hogy menjünk bátran kiállni a családi értékekért, ne hagyjuk ettől eltántorítani magunkat, mert ez nem valami ellen, hanem valamiért van. Semmit nem tagadunk, hanem valami mellett határozottan állást foglalunk” – nyomatékosította Novák Katalin az előadóról szólva. „A családi értékeket lehet pozitívan bemutatni, hangsúlyozni és segítséget nyújtani azoknak a fiataloknak, akik szeretnének családot alapítani és nem nagyon tudnak mire vagy mire számítani ezen a téren.” A kongresszuson tapasztalt érdeklődés az államtitkár számára visszajelzés, hogy érdemes a családok támogatásával ilyen kiemelten foglalkozni. Ösztönzést jelent a jövőre nézve. A joggyakorlatokat figyelve, ebből is tud a magyar kormány tanulni, hogy ezeket a családi értékeket miként lehet az oktatásban megjeleníteni. Ez is egy olyan téma, ami hangsúlyosan megjelent a tanácskozáson és érdekes a kormány számára – zárta interjút Novák Katalin családtügyi államtitkár.

(Vatikáni Rádió)

MÁRIA...

(Folytatás az 1. oldalról)

Jézus feltámadása és mennybemenetele után Mária mint ékes virágszál ott ragyog az apostolok között, akikkel együtt imádkozik, amikor várják a Szentlelket. Így valóban méltán az Egyház anyja ő, mert már egészen a kezdeténél is támogatta imájával az Egyházat.

Mária Szeplőtelen Szíve azonban nemcsak az apostolok idejében, hanem földi pályafutása befejeztével ma is folytatja közbenjárói tevékenységét, különleges módon részesedve Fia feltámadásában, ezzel elővételezve a többi keresztény feltámadását is. Mária anyasága tehát jelen van, és a kegyelem rendjében érezteti is hatását, és ki-

eszközlí számunkra az örök üdvösség kegyelmeit.

Legyen bármilyen kiemelt és magaslatos a dicséretünk, a Szent Szűz anyai feladata egyáltalán nem homályosítja el, és nem is csökkenti Krisztusnak, az egyetlen közvetítőnek a szerepét, hanem éppen annak erejét mutatja meg. Forduljunk tehát hozzá bizalommal minden gondunkban, mert soha nem lehetett hallani, hogy valaki magára maradt volna, aki segítségül hívta Mária közbenjárását. Ezért ajánljuk mi is a legszebb hónap alkonyát is mennyi édesanyánknak: Ragyogja be az ő soha el nem homályosuló fénye és tisztasága a májusi estéket, és gyakran köszöntsük a szép Szűz Máriát, aki szeplőtelen szűz virágszál és kinyílt szép rózsavirág. □

SEGÍTSÉG

Az idős asszony remegő kézzel markolja a gumikorlátot. Viszi fölfelé a mozgólépcső a huzatos metrókijárat felé. Hatalmas, láthatóan nehéz szatyor a lábánál, amelyet próbál megfogni a másik, szabad kezével. Azaz ahogy szabad a másik keze, amelyikkel nem kapaszkodik: jókora bot van benne, már-már mankó. Nem ígérkezik egyszerű manővernek a felszínre érkezés, a leszállás a mozgólépcsőről a nehéz csomaggal, bottal, tehát rossz járással. Még szerencse, hogy most éppen nincsenek túl sokan, az a veszély legalább nem felejtette, hogy a mögötte tóduló tömeg elsodorja, fellöki az idős asszonyt.

Magam se szerettem volna a lépcső végén orra esni – volt már rá példa, hogy annyira belemerültem az olvasásba –, ezért a felszínhez közeledve mindig föl-fölpillantok. Így vettem észre az idős asszonyt a tíz-tizenkét lépcsőfokkal magam előtt. A második fölpillantás alkalmával már láttam a nagy szatyrot és a botot is. Segítenem kellene.

Hát persze, miért is ne. Korát tekintve az asszony az édesanyám is lehetne, néha még ma is, tíz évvel a halála után is összeszorul a gyomrom, ha arra gondolok, hogy a rossz szemével, bizonytalan mozgásával naponta élete utolsó szakaszában is lejárt még bevásárolni (néha elszólta magát, hogy megint megszedült, alig tudott megkapaszkodni), abban reménykedtem, hogy olykor segít neki valaki. Aki észreveszi – mint most én ezt az idős asszonyt. Az újság már a zsebemben volt, kettesével vettem a fokokat, hogy még idejében utolérjem. Már majdnem fölért a lépcső, mikor jobb kezemmel megfogtam a karját, a ballal pedig a tényleg nehéz szatyrot, „engedje meg, hogy segítsek”.

Villámlo szempár nézett vissza. „Mit csinál? Segítség!” Közben kifutott alólunk a lépcső, álltunk fönt az immár szilárd talajon, én meg majdnem elsüllyedtem. Az asszony elfülfül hangon kiabált, hogy az ember már sehol se lehet biztonságban. Nyilván azt hitte szegény, hogy ki akarom rabolni, el akarom venni a szatyrot. „De hát csak segíteni akart az úr...”, próbálta nyugtatgatni a biztonsági őrt, de nem sok sikerrel. Az asszony szemében félelem és felháborodás látszott. Ki tudja, milyen emlékeket kavart fel benne, hogy egy idegen egyszer csak karon ragadja és megmarkolja a szatyrot. Hosszú élete alatt vajon hány-szor lopták meg, próbálták kiforgatni javaiból ezt az asszonyt? Mennyivel többször ártottak, mint segítettek neki ismeretlenek? Nyolc-kilenc évtized a magyar ég alatt elég volt, hogy fölmorzsolja azt a bizalmat, amely állítólag velünk születik, a reményt, hogy az ismeretlen jövő és az ismeretlen ember nem csak rosszat hozhat...

A biztonsági őrral együtt próbáltuk megnyugtatni az idős asszonyt. Ő még mindig zaklatott volt kissé, én meg zavart, mikor elközöntem. Nem könnyű segíteni: több bizalom kell az egyik oldalon, több figyelem és tapintat a másikon. Szeretném remélni, hogy van rá remény. – Szükségünk lenne rá.

Kipke Tamás

MÁRCIUSI...

(Folytatás az 1. oldalról)

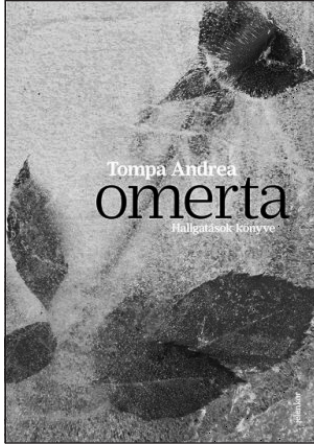
Az ünnepi beszédet követően a közönség visszalapozhatott a történelem könyvében, és a forradalom eseményeit felidéző verseket és gondolatokat hallgathatott. A műsort egy képes vetítés, meghívott énekesek produkciói, valamint a Kossuth-nóta közös elneklése tették színesebbé. A megemlékezés végén Tordai-Lejkó Gábor, Magyarország müncheni főkonzulja szökött az ünneplő közönséghez – utalt a nemzeti öntudat fontosságára, mely tetteink hajtőereje.

A színvonalas műsor segített felidézni a jeles márciusi napokat és erősítette magyarságtudatunkat, egységünket.

OMERTA...

tezkedések fokozásával már csírájában el akartak fojtani bármilyen rokonszenv megnyilvánulást a szomszéd országban folyó szabadságharc iránt.

Tompa Andrea színikritikusként kezdte pályafutását, jelenleg a néhány éve újraindult „Színház” című folyóirat főszerkesztője, valamint a kolozsvári Babes-Bolyai Tudomány-

egyetem Színház- és Televíziószakának tanára. Két, korábban írt műve is a kommunista diktatúra bevezetése után, szülőföldjén, Erdélyben játszódik.

Az „Omerta – hallgatások könyve” négy ember, a széki parasztasszony, Klári, a két Butyka leány: Annuska és Eleonóra, valamint a rózsanemesítővel foglalkozó Vilmos történetét meséli el, első szám első személyben. A három nő sanyarú sorsa mellett szinte ellenpólus a kerteszkedő Vilmos, akit – a kommunista országok akkori gyakorlatának megfelelően – kiemelnek környezetéből, magas állás-

ba kerül, rózsanemesítését kitérítik és még egy szaktalálkozóra Párizsba is kiengedik. Sem Vilmos, sem Klári, akit a regényben szinte becézve, a szerző csak Kaliként emleget, sem pedig Annuska nem ír alá ténylegesen „omertát”, csupán Annuska testvére, Eleonóra. Őt a híres erdélyi püspök, Márton Áron bebörtönzését követő kirakatperek egyikében ítélik 12 év börtönre, ahonnan 6 szörnyű év után teljesen tönkretéve szabadul. Alighanem a róla szóló részben kristályosodik ki az egész könyv mondanivalója, mert míg a három többi főszereplő lényegében önmagával hadakozva igyekszik indokolni cselekedeteit, addig Eleonóra számára a katolikus vallás adja meg a választ arra, hogy – akárcsak számtalan meghurcolt pap és szerzetes –, miért is küzd, miért is vállalja a súlyos megaláztatásokat.

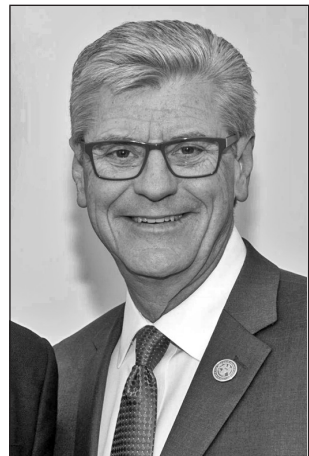
Regényével Tompa Andrea az önkényuralommal járó kiszolgáltatottság felidézése révén ugyan igencsak sötét képet fest az ötvenes és hatvanas évek Romániájáról, mégis – a régi, görög drámákhoz hasonlóan – az olvasónak mintegy megtisztulást kínál, mert a történelmi csapásokon való felülemelkedést és a megbocsátást hirdeti.

Tompa Andrea: *Omerta – Hallgatások könyve*; Jelenkor Kiadó, Budapest
Vincze András

MISSISSIPPI VÉDI AZ ÉLETET

Az Amerikai Egyesült Államok katolikus egyházának egyik központi törekvése a megfogant élet védelme. New York állam katolikus püspökei köszönetet is mondtak mindenkinek, aki mellettük foglalt állást a 12 éves küzdelemben, hogy megakadályozzák az egyre szabadosabbá váló abortuszpolitikát.

Ugyanakkor jelentette be Andrew M. Cuomo, New York állam kormányzója, hogy a képviselőház elfogadta a törvényt, hogy egészen a szülés pillanatáig abortálható, megölhető egy gyermek. Jellemző a megfogalmazás is: „A törvény szerint minden állapotos alanyának joga van ahhoz, hogy eldöntse, hogy a terhességet választja és életet ad egy gyermeknek, vagy elveteti azt.” Az anya bármikor, büntetőjogi felelősségre vonás nélkül dönthessen az abortálásról, ha az anya élete vagy egészsége veszélyben van, vagy ha a baba nem életképes. Az orvos joga megítélni, mikor elkerülhetetlen az abortusz.

Phil Bryant kormányzó

attól kezdve, hogy a magzat szívhangja megállapítható, vagyis a hatodik héttől. Egyébként is csak az anya életveszélyes állapota indokol abortuszt. Ez a rendelkezés idén júliusban lép hatályba.

Mississippi más amerikai tagállamok példáját

követi ezzel. Mert Texas, Florida, Ohio és Missouri állam idén év elején hozta meg a maga „szívhang-törvényt”.

Amerikai konzervatív vallási csoportok az abortusz szigorításával azt akarják elérni, hogy újra tárgyalják és töröljék el az egész USA-ban 1973-ban érvénybe lépett alaptörvényt, mely nagyon megkönnyítette az abortuszt.

A küzdelem persze még tart. A Mississippi-törvény ellen az abortusz hívei jogi, bírósági küzdelmet kezdtek. „Ez az abortusztilalom – nyilatkozta egy abortuszpárti politikus – alkotmányellenes.” Ez korántsem állítható – mondják az életvédők.

A már idézett New York-i püspöki nyilatkozatban pedig ez áll: „Az apák, akik feleségük kezét fogva nézték az ultrahangfelvételt, figyelték gyermekük mozgását és gyönyörködtek szívverése hangjában, mindnyájan legyőzték a sokszor nehéz körülményeket, és az élet mellett döntöttek.”

Rosdy Pál

HIÚZ

„Beh szeretném éles szemeidet” – szökött a róka a hiúzhoz. Nincs ebben az óhajásban semmi különös, hiszen a meseben minden lehetséges. Az állatmeseben természetesen – a természet törvényeivel mit sem törődve – beszélgethet a két vad. Az pedig köztudott, hogy a hiúz szemei rendkívül élesek, hogyne szeretné megkapni a róka. Most pedig már azt is irigyelhetné, hogy 2019-ben az év emlése a hiúz lett.

Vadon élő hiúzt valószínűleg Fáy András, a meseíró, a magyar reformkor jeles személyisége sem láthatott. Akkoriban még nem volt olyan vadkamera, amilyennel március elején az Aggteleki Nemzeti Parkban rögzítették, amint óvatosan settenkedik a fák között egy ilyen ragadozó. A felvétel azért is különleges, mert talán ha 15-20 hiúz élhet Magyarországon. A szakemberek is leginkább csak a nyomokból következtetnek létszámukra.

A hiúzt rejtőzködő életmódja miatt az egyik legtitkosabb állatnak tartják. A vele kapcsolatos babonás hiedelmeket is ezzel magyarázta a XIX. századi kiváló német természettudós, Alfred Brehm. Az állatok világa című könyvében a 300 évvel korábban élt svájci természettudós, zoológus megfigyelésére hivatkozva megemlíti: „Nincs állat – írja a régiek mende-mondáit fenntartó öreg Gesner –, amelynek oly éles lenne a látása, mint a hiúznak, mert szemeivel a költők állítása szerint máskülönben teljesen átlátszatlan tárgyakon, így falon, fán, kövön s más effélén is keresztüllát. Ha ellenben átlátszó tárgyakat tartanak elébe, ezeket annyira gyűlöli, hogy belépusztul.”

Arról nincsenek feljegyzések, hogy valaha is átlátszó tárgyat tartottak volna a hiúz elé, viszont éleslátására sokan hivatkoztak. A XVII. századi Rómában csak az lehetett az Accademia dei Lincei, a Hiúzok Akadémiájának tagja, akinek hiúzszepe volt, aki olyasmit is meglátott a tudományban, amit más nem. Nem véletlen, hogy a tagok között ott volt a modern fizika atyja, Galileo Galilei. (Erre utal Száva István róla szóló regényének címe: *A hiúz a napba néz.*) Szintén a tisztánlátás érdekében jött létre a XX. századi magyar orvos, író, Benedek István által alapított Hiúz-kör, melynek egyik legismertebb tagja volt a későbbi miniszterelnök, Antall József is.

A hiúzszepek riasztóak is lehetnek. Nézzünk néhány irodalmi példát! Fazekas Mihály, akit leginkább a Lúdas Matyi és a Magyar fűvészkönyv szerzőjeként ismerünk, a Cicázás című versében így ír: „Már akkor ám ha pajkos / Cicuska csal cicázni, / Kackit kiáltatok rá, / Mivel hiúz szemekkel / Les a gyanakszi kandúr.” Madách Imre az Ó- és újkor című versében jellemzi az időt, melyben élt. „Ma rejtekben kél minden esemény, / A köztér pusztá, csak bitó van rajt, / Hiúz szem néz a házi tűz mögé, / S mosolygás leppez tőle minden bajt.” Hasonlóan szomorú Petőfi Magánya is: „Nem volt biztos sem napom, sem éjem; / Vad hiúz-szemek / Támadásra, elfogásra készen / Egyre lestének.”

A hiúz ragadozó, de nem kell tőle félnünk. A tavaszi emberek sokkal veszélyesebbek.

Filip Gabriella

FILMEK – HÍREK – LELKISÉG

Keresztény Élet
PORTÁL NEM CSAK KATOLIKUSOKNAK

www.keresztenyelet.hu

GERMANICUM: „MAGYAR REKREÁCIÓ” IDÉZI A HONT

A Pontificium Collegium Germanicum et Hungaricum, magyar nevén Pápai Német–Magyar Kollégium „magyar rekreációja” több, mint a pihenés, felfrítés alkalmá és lehetősége. Kovács Szabolcs és Mihály András gyulafehérvári egyházmegyei germanikusok felfedik, hogy miért. A nagymúltú intézet életének magyar szelete mellett a római létből fakadó egyéb tapasztalataikról és felismeréseikről is kérdeztük őket.

A Tridenti Zsinat hatására a XVI. század második felében sorra alakultak Rómában a szemináriumok és a nemzeti kollégiumok a papképzés feladatainak ellátására. A Collegium Germanicumot 1552-ben a Német–Római Császárság területén lévő egyházmegyei német ajkú kispapjai nevelésére és szellemi képzésére hozták létre. Ezzel egy időben Szántó István jezsuita kezdeményezésére, aki a Szent Péter-bazilika magyar gyóntatója volt, 1578-ban a Szent Korona országainak elsősorban magyar kispapjai nevelésére és szellemi képzésére megalapították a magyar kollégiumot, a Collegium Hungaricumot. A fenntartás és az utánpótlás biztosításának nehézségei váltották ki a két intézmény összevonásának gondolatát, ami, minthogy Németország és Magyarország politikailag és területileg közös érdekközösséghez tartozott, kézenfekvőnek tűnt és meg is valósult. A magyar és a német kollégiumokat XIII. Gergely pápa egyesítette 1580-ban. Ekkor kezdte meg működését a Pontificium Collegium Germanicum et Hungaricum, a Pápai Német–Magyar Kollégium, amely meghatározó szerepet tölt be a magyar katolikusok életében.

Kovács Szabolcs: Szabályzata szerint a ház a valamikori osztrák–magyar monarchia és az egykori német birodalom területéről fogad növendékeket, persze ez ma már nem jelent kizárólagosságot. Jelenleg tizennégy országból ötvenkilencen tartózkodunk itt. Ebből a legnagyobb csoportot mi, magyarok alkotjuk: tizenheten vagyunk Erdélyből, Magyarországról, Felvidékről és Délvidékről. A második legnagyobb csoport a horvátoké, ők Horvátországból, Bosznia-Hercegovinából és Szerbiából érkeztek. A harmadik nagy csoport tagjai német nyelvűek, Ausztria, Svájc és Németország területéről. Ezen kívül vannak még szlovén, szlovák, finn és dán hallgatótársaink, sőt egy albán is. Az intézeti élet hivatalos nyelve a német.

– *Hogyan élték és élnek meg magyarságukat a hallgatók a kollégiumon belül?*

Mihály András: Van egy tágas rekreációs szobánk, ahol minden vasárnap este összegyűlünk, hogy beszélgessünk és jól érezzük magunkat. Gyakran vannak itt vendégeink is. Korábban, amikor sokkal kisebb létszámú volt a magyar csoport, rendszeresen tartottunk úgynevezett Magyar Napokat. Ezeket általában meghívott előadó beszélt a magyar kultúra és egyházi élet egy-egy témájáról, német nyelven, az egész közösségnek. Kiemelkedő pontja volt ennek a napnak az ebéd: a Pápai Magyar Intézet magyar szakácsnői magyar ételeket főztek, aminek az elfogyasztását pálinka- és borkóstolás előzte meg. A népzene is mindig része volt a programnak. Az volt a cél, hogy bemutassuk kultúránkat a más nemzeti-szerű társainknak.

Amióta ennyire megemelkedett a létszámunk – és amióta az új üzemeltető a személyzetén kívül senki más nem enged be a konyhába – már nem tartunk ilyen jellegű magyar napokat. De így sem maradtunk magyar program és magyar ebédfőzés nélkül: a kollégiumnak a Rómától harminc kilométerre, San Pastoreban lévő villája kertjében gulyáspartikat szoktunk rendezni. Azóta ez lett a magyar nap.

Kovács Szabolcs: A hallgatótársaink és az előjáróink is részt vesznek ezen, a bográcsgulyást pedig mi magunk készítjük. Szép hagyomány ez is. Mindig nagyon jó hangulat jellemzi.

– *Önök mióta vannak Rómában és milyen tanulmányokat folytatnak?*

Mihály András: Hatodik éve vagyok itt. Elvégeztem a hároméves teológiai alapképzést, majd egy évre hazamentem az egyházmegyébe gyakorlati évre, 2016-ban pedig visszajöttem és megkezdtem a licenciátust. Közben 2017. július 2-án

szülőfalumban, Lovétén Jakubinyi György érsek pappá szentelt. Rómában jelenleg liturgikát tanulok, ez a harmadik (utolsó) évem a Szent Anzelm bencés egyetemen. Most írom a szakdolgozatomat. Júniusban megyek haza.

Kovács Szabolcs: Magam is ebben a tanévben jöttem vissza Rómába, szintén a hároméves alapképzés és egy év otthoni, Kolozsváron és Sepsiszentgyörgyön töltött gyakorlat után. Fundamentális teológiát, vagyis alapvető hittanulók a Gregoriana Egyetemen. A jelenlegin kívül egy tanévem van még, 2020-ban térek haza végleg.

– *Milyen kiemelkedő emlékeket, élményeket őriznek római éveikből?*

Ilyen az, amikor két germanikus egy altgermanikkal társalog. A képen: Kovács Szabolcs, Mihály András és (profilból) Vencser László

Mihály András: 2012 nyarán érkeztem Rómába és 2013 elején Benedek pápa lemondott. 2013. február 28-án a kollégium kilencedik emeleti tetőteraszáról néztük és fényképeztük, ahogyan Benedek pápa fehér helikoptere elhalad a város fölött Castel Gandolfo felé. Újnc elsőévesként történelmi esemény részese lehettem. Felejthetetlen volt, amint Ferenc pápa megválasztása is. Ugyanígy él és mindig megmarad bennem a kollégiumi közösség. Nagyon sokat adott: barátságokat, ismeretségeket, sok szép élményt.

Kovács Szabolcs: Az új diákok augusztusban mindig elvégeznek egy olasz kurzust az említett San Pastore-i villában, s a kurzus végén a San Pastore Fest (San Pastore-i ünnepség) keretében be-

mutatkoznak a többi növendéknek. A magyar hallgatók már nagyon vártak minket és nagy szeretettel fogadtak. Ezt soha nem fogom elfelejteni. Csodálatos közösség van itt, maximálisan otthon tudja érezni magát az ember. Sok szempontból különbözőek vagyunk, sok mindent másképp fogunk fel, mégis úgy élünk itt, mint a testvérek.

Felejthetetlen számomra az is, hogy 2017-ben magyar nyelven egyetemes könyörgést olvashattam fel a Szent Péter téri Szentatya húsvétvasárnapi szentmiséjén. (Huszzonegy-néhány évvel ezelőtt volt erre hasonló példa.) Maradandó emlékem a 2018. október 10-i diakónussá szentelése szép ünnepi eseménye is.

Néhányan a kollégiumból részt vettünk a 2020-as Eucharisztikus Kongresszus előkészítő plenáris ülésén. A liturgiákon ministráltunk, én diakonizálhattam is, a Kelemen teremben pedig a Szentatyaival való találkozásokon válthattam vele néhány szót. Hosszú az élményeink sora...

– *Éveket töltöttek már el itt, sok tapasztalatra tettek szert. Mit jelent Önöknek Róma?*

Kovács Szabolcs: Nekem azt a felismerést nyújtja, hogy a Katolikus Egyház nem a falumból és az egyházmegyéből áll. A perspektívák, ellentétek találkozását lehet itt megtalálni és megtanulni kezelni. Róma azzal szembesít, hogy ha különbözőek is vagyunk, egy valami mindig összeköt minket: az, hogy az Egyházban vagyunk, és a papságra készülnünk vagy a papságot éljük. Bármekkora is legyen a különbség, egy közös találkozási pont mindig van.

Mihály András: Számomra Róma nyitottságot jelent a sokféleség felé. Ez az, ami otthon sokszor hiányzik az emberekből. Nemcsak mi létezzünk, nem mi vagyunk a minden, a világ közepe, hanem rajtunk kívül rengetegen vannak mások is. Mi a világegyház nagy egészéhez tartozunk, ennek a része vagyunk. És mindig meg lehet találni azt, ami összeköt. Ezt kell keresni, nem azt, ami szétválaszt.

Varga Gabriella
(Fotó: Csúcs Mária)

AKI HISZ A SZÓBAN

Tempfli Imre: Van egy szavam számodra című kötetéről

Az Otthonom Szatmár megye könyvsorozat 50., jubileumi kötetét Tempfli Imre jegyzi, a Van egy szavam számodra című munkájával. Becsapós a könyv címe. Olyan becsapás ez, ami nem megfoszt, hanem gazdagít. Gazdagít, mert a címben csak egy szót ígér, és helyette kapunk a szerzőtől nyolc fejezetet, 300 oldalt, és egy helyett 78.549 szót. Mégsem a szó önértékéről beszél Tempfli Imre a Van egy szavam számodra című munkájában, mert a szó csak Istennél önértékű, hanem mondatokkal jön az „esetlen” emberi szavak segítségére.

Mi mindent kezdhet 78.549 szóval egy teológiából doktorált római katolikus pap? A szavak felhasználhatóak fecsegésre, tündöklésre, sikerhajszolásra és sok más bűnre. Önjelentőségükről Hamletnek is van véleménye (szavak, szavak, szavak). Veszélyes eszköz (fegyver?) a szó! Tempfli Imre tanúsága szerint, Sören Kierkegaard nehéz helyzetekben, az önfelelműléshez szükséges energiáért „nemes gondolatért” imádkozott. A filozófushoz hasonlóan Tempfli Imre is nemes gondolatokkal dolgozik, olyanokkal, amelyeket az élet, a híveinek élete csíhol ki belőle.

Schultheis-Tempfli Éva előszónak szánt írásában a könyvről írva aláhúzza: „gyűjteménye mindazoknak a gondolatoknak, amelyek a több éves lelkipásztori munka (...)” alatt megszülettek. Valóban válogatás, a több évtizedes tapasztalat alapján, de csak a 2007–2018 közötti stuttgarti időszakban született munkákból mutat meg az olvasónak.

A könyv az egyházi évek mentén fogalmazza meg üzeneteit és az egyházi ünnepekkel folytatja, végül az Évközi

időszak című fejezettel zárul. 156 igen vegyes témájú és műfajú írást olvashatunk. Mégis van egy szilárd, jól kirajzolódó összefüggő erő (olykor megingathatatlanul makacs játéknak is nevezhető), ami végigkíséri ezt a könyvet: a hit a szóban, hit a szó gyógyító erejében, amit tanítással felöltöztetve igyekszik eljuttatni a „fogyasztóhoz”. Talán ez a hol szószék, hol jegyzet ízü tanítási mód jellemző az íráskor legtöbbjére.

A Van egy szavam számodra az Otthonom Szatmár megye könyvsorozat jubileumi, ötvenedik darabja. Méltó ez a munka és ez a téma a könyvsorozathoz, amely klasszikus hagyományokat követ. Elsősorban a beszéd súlyát, értékét helyére tenni igazgatja a lelünkben és az agyunkban. Manapság egyre inkább képi világban élünk. Nem csak a film, hanem a tévé, a számítógép, az

okostelefon, a reklám, mind-mind képi eszközökkel dolgozik. Ennek egyenes következménye beszédünk elszegényedése, szavaink vesztesége. Ebben a kordivatban Tempfli Imre felvállalja a krisztusi módszert, igyekszik a szóval segíteni, a szóval gyógyítani, a szóval vigasztalni. Isten teremt, Tempfli Imre üzen a szóval, mert hisz a szóban. Vannak hétköznapi és ünnepi, igaz és hazug, szép és illemt sértő szavak. A szerző szerint a szó a lelki sebeket gyógyítja, de tegyük hozzá, okozhatja is. Szócsatákról beszélünk valamikor. Manapság lelki sebeket okozó szóháborúk szaggatják rongyos erkölcsűvé a világot. Az élet különböző területein, akárcsak a beszédben az er-

Segít, gyógyít, vigasztal

kölcsi romlás olyan jégveréseket okoz, ami színtelenné, kifejezési eszközeiben szegényebbé, pörére lecsupaszítottá teszi a lelki és szellemi életet kifejezni hivatott emberi beszédet.

Egy új könyv megjelenésekor szokás feltenni a kérdést: kinek ajánljuk a könyvet? Azoknak, akik ismerik és szeretik Imre atyát fölösleges ajánlani. Mégis azt mondjuk, hogy ne csak azok vegyék kezükbe, akik ismerik és

szeretik (József Attila), azok is, akik meg akarják fejteni az Imre atyához ragaszkodók titkait. Ajánljuk nőknek és férfiaknak, fiataloknak és időseknek, mindazoknak, akik a programozott teremtésben a maguk útját járják, és azoknak, akik keresik. Ajánljuk gyermekeknek, illetve olyan felnőtteknek, akiknek gyermekekkel van kapcsolatuk, hiszen a történetek többsége nevelő hatású szelíd mese. Néprajzosok is zsákmányra találhatnak, ha bibliai eredetű népmese változatot keresnek

Végül zárjuk a könyvismertetőt a szerző által egy történetbe zárt idézetel: „Egyre inkább látom, hogy a hit egy ajándék. Mindenki megkapta, de nem mindenki értékeli. Mindenkinek megadta a mennyei Atya, de nem mindenki örül neki. Pedig ha elfogadná, ha örülne neki, akkor azzal minden nehézséget legyőzne...” Papos szöveg, és csak akkor igazán jó, ha komolyan vesszük. Ehhez kapunk segítséget Tempfli Imrétől, mert az a bizonyos 78.549 szó éppen annak a személynek szól, aki a könyvet előveszi.

Tempfli Imre: Van egy szavam számodra című könyve beszerezhető: Stuttgartban: Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle-Str. 30, 70186 Stuttgart, Telefon/fax: 0711-236 91 90, Fax: 0711-236 73 93

Csirák Csaba

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, London, W5 4EA, Tel./Fax: +44-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyarokatolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Az észak-angliai magyar lelképástorkodás átmenetileg szünetel. Lelkipásztori ügyekben, kérem, vegyék fel a kapcsolatot a londoni Főlelkéssel.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, 1070 Wien, tel.: +43-1/526 49 72; fax: +43-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsúj-hely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor; bmke@katolikus.at, www.katolikus.at; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leedorfer Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, 1090 Wien, Boltzmanngasse 14, tel.: +43-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatonként 17.00-kor. www.pazmaneum.katolikus.hu

Burgenland/Alsóőr: Kath. Pfarramt, 7501 Unterwart 226, tel.: +43-3352/34108. Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.45-kor, Felsőőr, vasárnaponként 8.30-kor. Felsőpulya, hó 1. vasárnapján 8.45-kor. Alsópulya, hó 1. és 3. vasárnapján 18/19 órakor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, 7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: +43-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: +43-676/8742 6711, istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órakor. Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., 8020 Graz.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. 6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopronyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. 4600 Wels, tel.: +43-732/ 341175, ernest.szabo@dioceselinz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, 9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombat 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. 5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: +43-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Bénit 123, 1050 Bruxelles. Tel.: +32-2/64 96 188, mobil: +32-487/614 063, havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hága/NL, Luxembourg.

Liege/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Hospitaalstraat 3 bus 8, 3600 Genk, Belgium, Telefon: +32/89-354-650. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, 75010 Paris, tel.: +33-1/42 086170, fax: +33-1/42 067155, missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor. Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróról a Stoklosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D.. Érdeklődni: Ft. Csibi Sándor, Ungarische Kath. Mission, Henisiusstr. 1., 86152 Augsburg, tel.: +49-821/ 31 66 89 60 vagy +49-821/31 66 89 61, iroda@augmis.de; www.augmis.de, www.augsburgmisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Stemper Ferenc lisbergi plébános mutat be szentmisét kéthetenként. Lehetőség szerint Dankó István atya (Amberg) is besegít. A szentmisék helye: Caritas-Seniorenheim St. Josef kápolnája, Giesbertstr. 65. Érdeklődni lehet: Lipecz Josef, Tel.: +4917638033699.

Esseni Egyházmegye:

Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, 45139 Essen. Kölnben: tel./fax: +49-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, 68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztováz Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, 20535 Hamburg, tel.: +49-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkenpfuhl 10, 50676 Köln. ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: +49-221/ 33 778 517; www.ungarnzentrum.de

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel:

Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, 60487 Frankfurt. Tel.: +49-69/ 24 79 50 21, 069/24795022, fax: +49-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut, Bad Tölz. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, 81925 München. Tel.: +49-89/2137- 4230, fax: +49-89/2137-4234. Ungarische-Gemeinde. Muenchen@eomuc.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Minden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelheld 24, 48157 Münster, tel.: +49-251/9 32 57 288, ungarische-mission@bistum-muenster.de, honlap: <https://sites.google.com/site/magyarkatolikusmisszio> vagy www.facebook.com/ungmis

Passaui Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Missio Passau, honlap: www.magyar-missio-passau.de

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, 70186 Stuttgart, tel.: +49-711/236 91 90, fax: +49-711/236 73 93, mission@stuttgarteri-katolikusok.de, és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, 89073 Ulm, tel.: +49-731/39 96 63 06, mobil: +49-1575-3701412, mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eislingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten, Tuttlingen.

Würzburgi Egyházmegye:

Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Kocsik Endre, Domerschulstr. 2, 97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelképástorkodási szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, 00151 Roma, tel.: +39/06 6574 2834, mobil: +39/348 79 52 165, italiamissiohu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santa Maria del Suffragio (Via Giulia) – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, 00120 Città del Vaticano, gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Varga Péter, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, 8057 Zürich, tel.: +41-44/36 23 303, peter.varga@mail.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

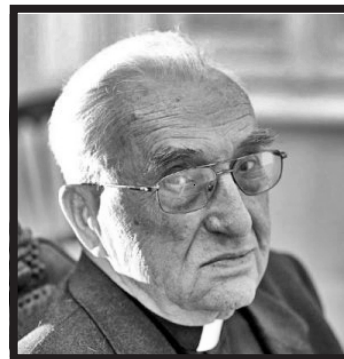
Genf és Lausanne: P. Stipitz Árpád atya OFM. Genfben minden hónap első és harmadik vasárnapján, 10.30 órakor, a Cointrin-i kápolnában, Chemin du Ruisseau 36, 1216 Cointrin GE; +41 22 791 04 58. Lausanneban a genfi vasárnapi szentmiséket megelőző szombat, 18:00 órakor, a Servan kápolnában, Chemin Eugene-Grasset 12, 1006 Lausanne; +41 76 483 73 94.

Bern: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, 3073 Gümligen, info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Bininger Str. 45, 4123 Allschwil; tel.: +41/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

ELHUNYT DEÁK FERENC SJ

Kilencvenhárom éves korában, március 20-án délután, szentségekkel megerősítve elhunyt Deák Ferenc jezsuita. Miután 74 esztendeje belépett a Jézus Társaságába, élete valóban termést hozott. Figyelmes és hűséges szeretetét egyaránt megtapasztalták tanítványai, a templomi hívek és rendtársai. Időskori gyengeségét, majd a halálos betegséget nagy alázattal és példaadó hittel élte meg. Valóban felkészült arra, hogy az Atyához költözzön. Szentáldozás után elaludt az Úrban.

Deák Ferenc Sokorópátkán született 1925. szeptember 18-án. A noviciátust 1944 és 1946 között a zugligeti Manrézában végezte, majd 1946-tól 1949-ig Szegeden filozófiát hallgatott. Előljárói javaslatára 1949-ben külföldre ment és Innsbruckban fejezte be filozófiai tanulmányait. 1952 és 1956 között a belgiumi Enghienben tanulta a teológiát.

Ezután Chilébe ment missziós küldetésbe, és közel két évtizedet töltött a dél-amerikai országban. Kezdetben a Padre Hurtado helységben levő juniorátusban tanult spanyol nyelvet, majd 1957–58-ban

Chillánban a kollégiumi diákok lelkiatyja és franciatanár volt. A terciát 1958 és 1959 között végezte a kolumbiai La Cejában. 1960-ban Chillánban a jezsuita kollégium rektoraként tevékenykedett és francia nyelvet oktatott. 1961-ben a noviciátusban és a juniorátusban (Padre Hurtado) adminisztrátor és miniszter. 1962 és 1967 között Valparaisóban tanult az egyetemen francia nyelvet és pedagógiát, majd az egyetemen és a Ruben Castro kollégiumban tanított. Az 1969–70-es tanévben Párizsban töltötte a szabbatikus évét.

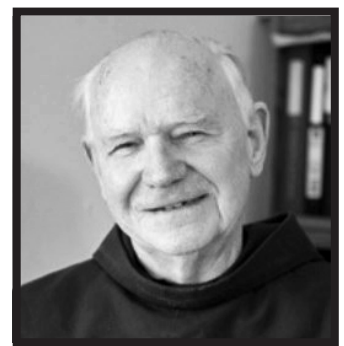
Dél-Amerika után Észak-Amerika következett: 1975-től Montrealban a magyar plébánián volt lelkész egészen 2007-ig, amikor is hazatért. Kanadai hívei bensőséges ünnepséggel köszönték meg több mint harmincéves szolgálatát. 2007 után kisegítő lelképástorkodást szolgált a szegedi Szent József-templomban, egészen haláláig.

Ferenc atya lelki üdvéért március 29-én szentmisét mondtak a szegedi Szent József-templomban, majd a belvárosi temetőben helyezték örök nyugalomra.

(jezsuita.hu)

ELHUNYT SZLEZÁK IMRE OFM

Életének 102., papságának 75. évében, március 16-án az egyesült államokbeli St. Petersburgban elhunyt Szlezák Imre OFM (Fr. Emeric Szlezak, OFM) volt New York-i magyar lelkész.

Szlezák Imre 1917. december 17-én született Budapesten. Hatéves volt, mikor kivándoroltak az USA-ba: édesapjával 1923. november 20-án, hálaadás napján érkeztek meg. New Yorkban telepedtek le.

Itt végezte iskoláit és ismerkedett meg a Szent István-templom ferencesével. 1932-ben lépett be a ferences rendbe. Noviciusmestere felszólítására gyakorlatilag újra megtanult magyarul, hogy aztán a magyar nyelvű pasztorációban szolgálhasson.

1944. június 11-én szentelték pappá. 1945 és 1985 között az amerikai magyarok lelkésze volt New Yorkban, ezután Connecticutban élt és szolgált.

2005-ben, 88 éves korában vonult nyugállományba, Floridába költözött, és itt élt haláláig.

Lelki üdvéért március 22-én mutattak be szentmisét St. Petersburgban, a St. Mary katolikus templomban (515 4th St. So. St. Petersburg, FL US 33701).

Szent István Római Katolikus Magyar Templom, Passaic (Fotó: Franciscan Friars – Holy Name Province)

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órakor magyar szentmise a Schutzengel-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, 9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

***

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelképástorkodási szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserháti Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5-7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként:	0,10 EUR
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánásokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE
H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.
Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97
Fax: (0036) 1/328 01 98
E-mail: életunk@keresztneyelet.hu
www.keresztneyelet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagja:
Vincze András

Redakción és Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eluetenk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Überssee mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2 EUR

Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlról USS 60

BANKSZÁMLÁNK:

Szent Maximilian Kiadó

OTP Banka Slovensko, Komárno

IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696

BIC/SWIFT: OTPVSKBX

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck:

Micropress Kft.

H-3516 Miskolc, Ács u. 12.

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Magyar domonkos fogadalomtétele Wormsban

Paál Gergely első szerzetesi fogadalmá

Wormsban, a domonkosok templomában szentmise keretében tette le első szerzetesi fogadalmát március 16-án Paál Gergely. A szertartáson jelen volt a német tartomány főnöke, Peter Kreuzwald, a magyar vikárius, Andrzej Kosdecki, számos testvér Bécsből és a tartomány más házaiból, illetve rokonok és barátok is. Gergely testvér a vikárius kezében ígért engedelmességet Istennek, Szűz Máriának, Szent Domonkosnak, és mindenkor rendi előljárójának egy évre. Gergely testvér az első magyar domonkos, aki képzését már a teuton (észak-német) tartományban folytatja. Az egyéves wormsi újoncvidőt követően már a következő hét elején Bécsbe költözik, a német nyelvű tartományok közös tanulmányi házába. Gergely testvér mellett jelenleg Horváth Jordán testvér tölti újoncvidéjét Wormsban a magyar vikariátus tagjaként két német újonccal együtt.

Posztumusz díszpolgári címet kap Mindszenty bíboros

A budapesti Fővárosi Közgyűlés március 27-én, szerdán zárt ülésen döntött hét új budapesti díszpolgár személyéről. A képviselők a főváros díszpolgára címet adományozták Béres Ilona színművésznőnek, Csókay András idegsebésznek, Darnyi Tamás úszónak, Hargitay András úszónak, állatorvosnak; Kállai Kiss Ernő klarinétművésznek és Korda György énekesnek. Posztumusz elismerést kapott Antall József, Magyarország első szabadon választott miniszterelnöke és Mindszenty József bíboros, hercegprímás, esztergomi érsek.

Kárpátaljai papi találkozó

A kárpátaljai római katolikus magyar papok találkozóját Bakoson, a Szent László-templomban rendezték meg március 4-én. A találkozón részt vevő papok által bemutatott szentmise főcelebránsa Majnek Antal munkácsi megyéspüspök volt.

Márton Áron-zarándoklat Olaszországban

Számos magyarországi és erdélyi zarándok kereste fel ismét Márton Áron erdélyi püspök első világháborús frontszolgálatának helyszíneit március 14. és 17. között Észak-Olaszországban, az egykori doberdói hadszíntéren. A Székelyudvarhelyről 1914. augusztus 6-án induló, 82-es székely bakákat frontra szállító első vonat továbbiak követték az első világháború alatt. Innen indult 1915 őszén az a szerelvény is, amellyel a 19 éves Márton Áron a doberdói harctérre érkezett. A későbbi erdélyi püspök több mint nyolc hónapon át szolgált a fronton, egészen 1916. július 19-ig, amikor megsebesült.

Kisléghi Nagy Ádám elismerése

A Pápai Szépművészeti Akadémia tiszteletbeli tagjává választották Kisléghi Nagy Ádámot. A magyar festőművész március 19-én, Szent József ün-

nepén a római Pantheonban celebrált szentmise végén vehette át kinevezési oklevelét Gianfranco Ravasi bíborostól, a Pápai Akadémiák Tanácsának elnökétől. Kisléghi Nagy Ádám festménye nyomán készült 2003-ban Batthyány-Strattmann László boldoggá avatási képe (standard) a Szent Péter-bazilika homlokzatára. 2009-ben ő képviselte hazánkat a Vatikánban XVI. Benedek pápa és a művészek találkozáján. 2016-ban Lux in tenebris lucet címmel nyílt kiállítás a Római Magyar Akadémián. Kisléghi Nagy Ádámot megelőzően a Rómában alkotó Hajnal János volt az akadémia magyar tiszteletbeli tagja.

Városmisszió a Felvidéken

Nyolc Magyarországon szolgáló verbita szerzetes vezetett magyar nyelvű városmissziót március 10. és 17. között a szenci Szent Miklós-templomban Bošnják András káplán szervezésében. A felvidéki városban korábban 2003-ban, 2005-ben és 2006-ban került sor hasonló eseményre. A városmissziót „A boldogságok – Jézus szemével és mai szemmel” mottó jegyében rendezték. A misszionáriusok arra buzdították a résztvevőket, hogy az Isten országát itt és ma kell megélni, a boldogság pedig a kis dolgokban is megtalálható, ha keresik, de nem az e világi múlt dolgok és élvezetek adják meg.

Menet az életért Nagyváradon

Az élet, a házasság, a család és a magzatok védelmében rendezték meg március 23-án Nagyváradon a Szent László térről induló, Menet az életért elnevezésű ökumenikus felvonulást. A város keresztény felekezeteinek vezetői közül Böcskei László katolikus püspök is beszédet mondott. A római katolikus főpásztor – szélesebb kontextusba helyezve az élet értéke mellett állásfoglalását – Ferenc pápa tanításával összhangban hangsúlyozta, hogy mindaz, ami a teremtett valóságot veszélyezteti, élet elleni bűn. Ez nem öncélú ökológia, hanem az emberi önzés és csak önmagára figyelés következményeinek szemlélete. Nemcsak a klímaváltozás, a környezetszennyezés veszélye is fenyeget. A veszély nemcsak kívülről jön, hanem az emberek felől is, akik nem ismerik fel helyüket Isten nagyszerű alkotásában – mondta Böcskei László püspök.

Apák napja a Délvidéken

A határon túli egyházmegyékben is több helyen köszöntötték az édesapákat Szent József, Szűz Mária jegyese ünnepe alkalmából. A vajdasági Magyar-szentmihályon Elias Ohoiledwarin SVD plébániai kormányzó mutatott be szentmisét az édesapákért. A liturgián a gyerekek is felköszöntötték az apukákat. A szentmise végén a verbita szerzetes adott áldást az ünnepen részt vevő édesapáknak. □

(Fotó: Nagybecskereki Egyházmegye)

A Vajdaságban is köszöntötték az édesapákat

PASSIÓJÁTÉK A MÜNCHENI MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG BEN

Nagybőjt negyedik vasárnapján immár második alkalommal mutatták be a Münchener Magyar Passiójátékot a Szent Erzsébet-templomban. Az előadást az egyházközség nagybőjti lelki hétvégéjének keretében tekinthették meg az érdeklődők.

A hétvége meghívott vendége Forgó Miklós kunszentmártoni plébános volt, aki március 30-án, szombaton elsőként az egyházközség ifjúságának tartott lelkiautót a bőjtről és annak értelméről. Másnap a jelenlévők Jézus kereszténen mondott utolsó szavairól elmélkedhettek. A délutáni Passió-előadásra való ráhangolódást tovább segítette az egyházközség gyermekeinek és ministránsainak keresztútja, mely idén első alkalommal került megrendezésre Merska János, az egyházközség plébánosa, és Szarvas Erzsébet lelkipásztori munkatárs vezetésével.

A Passiójátékot előadó színjátszó csapatban a Münchener Magyar Katolikus Egyházközség mellett az Augsburgi Magyar Katolikus Misszió és a Münchener Magyar Nyelvű Református Gyülekezet is képviseltette magát. A darabban közreműködött a Münchener Magyar Katolikus Egyházközség DurMolOk ének- és zeneegyüttese. A rendező ismét Kaj Ádám volt, aki idén ezúttal Lukács evangéliuma alapján vitte színpadra Jézus szenvedéstörténetét.

Jézus szenvedéstörténetét vitték színre

Az egyházközség gyermekei is közreműködtek

Az előadást modern és formabontó, ugyanakkor mély tartalmú elemek tették egyedivé. A darabban határozottan kirajzolódott a Jézus perében asszisztáló apparátus lelki sötétsége, akik nem ismerték fel Jézusban a Megváltót. Ezzel szemben megindító volt, ahogy az apostolok „ártatlan”-t kiabáltak Pilátus ítélszéke előtt, majd sírig kísérték Mesterüket.

Szintén újszerű rendezői elképzelés alapján valósult meg Jézus keresztútja: a Fájdalom útján való menetben maguk a katonák hordozták Jézust, majd emelték fel a Golgotán, ahol Jézus Atyja kezébe ajánlotta lelkét. Húsvét igazi öröme sugárzott a záró jelenetből, melyben Jézus piros stózával átkötött hófehér ruhában köszöntötte a csodálkozó apostolokat.

A katarzis nem maradt el, a közönség soraiban többen a könnyekkel küszködtek. A II. Münchener Magyar Passiójáték ismét bőven adott útravalót a további nagybőjti lelki készülődéshez és megváltottságunk misztériumában való elmélyüléshez.

Taczman Andrea

Kőrösi Csoma Sándor ösztöndíjas,
München

HÚSVÉTI KÉSZÜLET LONDONBAN

Egy maroknyi magyar csoport, idősek és fiatalok gyűltek össze a londoni Szent István Ház Mindszenty-termében március 30-án, hogy az imádságban találkozzanak Jézussal, egymással, és így készüljenek a húsvét ünnepére.

A lelkinap vezetője Nyúl Viktor, a Pécsi Egyházmegye pasztorális helynöke volt, aki arra hívta a résztvevőket, hogy együtt szemléljék Jézus arcát. Három elmélkedésen keresztül betekintést nyerhettek abba, hogy Krisztus a szaván keresztül gyógyít. Jézus tanít, hogy a mi beszédünk is építő és gyógyító legyen. Bátorít bennünket, hogy olvassuk gyakran a Bibliát. A testével, az Eucharisztia szentségével táplálja az Egyházat, és közösséget hoz létre. Az előadó idézte Szent II. János Pál pápát: „Az Oltáriszentségben jelen van Jézus Krisztus a maga valóságá-

ban, és ezt vegyük komolyan!” Jézus az Irgalmán keresztül gyógyítja az Egyházat. Ferenc pápát idézve: „Isten személyi igazolvány-száma: irgalom.”

Ugyanakkor Nyúl Viktor Ferenc pápa nyomán bátorított minden résztvevőt, hogy Jézus követésében e három szót se felejtsek el: „köszönöm”, „kérem”, „bocsánat”. Gyakoroljuk ezeket mindennap – hangsúlyozta, hozzátéve: a szentgyónásban mindig találkozunk az irgalmas atyával, aki mindig visszafogadja a tékozló fiút.

A lelkinap jó alkalom volt arra is, hogy a húsvéti szentgyónást elvégezzék a résztvevők, a keresztút imádságával végigelmélkedjék Krisztus szenvedéseit, a szentmisén pedig hálát mondjanak a kapott kegyelmekért.

Csicsó János angliai magyar főlelkész

ESTERHÁZY-EMLEKNAP PRÁGÁBAN

A cseh-szlovákiai magyarság vértanú sorsú hőse, gróf Esterházy János halálának 62. évfordulója és boldoggá avatási eljárásának kezdete alkalmából március 9-én emléknapot tartott a prágai magyar közösség.

Az emléknep kegyeletadással kezdődött a prágai Motol köztemetőben a kommunizmus áldozatainak emlékművénél, ahol a vértanú emlékére koszorút helyezt el Magyarország prágai nagykövete, a Csehországi Politikai Foglyok Konföderációjának ügyvezető alelnöke, valamint felvidéki és csehországi magyar, illetve lengyel szervezetek képviselői.

Március 10-én, nagybőjt első vasárnapján gróf Esterházy János boldoggá avatásáért mutatott be szentmisét a prá-

gai belvárosi Szent Henrik és Kunigunda-templomban Balga Zoltán, a Prágai Magyar Katolikus Plébánia plébánosa.

Prédikációjában hangsúlyozta, hogy a prágai magyar közösségnek zászlóvivőként kell jelen lennie Esterházy János boldoggá avatásának ügyében, nekik kell megjeleníteniük Esterházy János szellemi, lelki hagyatékát a cseh köztudatban is.

A szentmisét követően a templom kertjében Boros Miklós nagykövet Balga Zoltán atyával és a prágai magyar szervezetek képviselőivel együtt emlékfát ültetett Esterházy János tiszteletére.

Murányi Gábor/Prágai Magyar Katolikus Plébánia